ЎзССР Давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 99 (8.297) ◆ 1993 йил 4 июнь, жума ◆ Нархи 10 сўм.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

«СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ҲУКУМАТГА ҚАРАШЛИ БЎЛМАГАН ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Соғлом авлод учун» ҳукуматга қарашли бўлмаган Халқаро хайрия жамғармасини тузиш тўғрисида»ги 1993 йил 23 апрель фармонини бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. «Соғлом авлод учун» ҳукуматга қарашли бўлмаган Халқаро хайрия жамғармасининг низоми тасдиқлансин.

2. Жамғарма ташкилот комитетининг таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ташкилот комитети икки ҳафта муддатда:

жамғарма низомномасини ишлаб чиқсин ва жамғарма қатнашчилари конференциясида қабул қилсин;

жамғарма бошқаруви ва маъмуриятини тузсин.

3. Қуйидаги ишларга ҳар томонлама кўмаклашиш «Соғлом авлод учун» жамғармасининг асосий вазифалари деб ҳисоблансин:

туғруққа кўмаклашувчи ва болалар муассасаларининг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш, уларни замонавий асбоблар билан жиҳозлаш, янги самарали муолажа воситалари билан таъминлаш;

жамоатчилик ва давлат тузилмаларининг Ўзбекистон аҳолиси келгуси авлодлари генетик фондини жаҳон тажрибасини ҳисобга олган ҳолда яхшилашга қаратилган куч-ғайратларини мувофиқлаштириш;

Ўзбекистон Республикасида ёш авлодни соғломлаштириш миллий дастурининг она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш қисмини амалга ошириш;

оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ишида халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш.

4. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги «Соғлом авлод учун» жамғармасининг ишини ташкил этишда фаол иштирок этсин. Шу йил 1 июлга қадар жамғарма ҳамда унинг республика барча минтақаларидаги филиалларини ташкил этишда ҳамда уларнинг фаолиятида вилоят соғлиқни сақлаш бўлимлари, педиатрия илмий тадқиқот институти, акушерлик ва гинекология илмий тадқиқот институтининг иштирокига доир таклифларни ишлаб чиқсин.

5. «Соғлом авлод учун» хайрия жамғармасига Вазирлар Маҳкамасининг захира жамғармасидан 1 миллиард сўм ажратилсин. Ўзбекистон Республикаси вазирликлари, давлат комитетлари, концернлари, корхоналари, хўжаликлари ва ташкилотлари жамғарманинг низомдаги вазифаларини бажаришга доир фаолиятига амалий ёрдам берсинлар. Бу иш ҳар бир раҳбар ва ижрочининг ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблансин.

6. Республикада оналик ва болаликни муҳофаза қилиш муаммолари муҳим аҳамиятга моликлигини ва жамғарманинг юксак ижтимоий мақомини эътиборга олиб, жамғарма филиалларини ташкил этишга ва фаолиятига бевосита раҳбарлик қилиш Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри раҳбарларининг фахрли вазифаси деб ҳисоблансин.

7. Белгилаб қўйилсинки, жамғарма ўз низомида кўзда тутилган мақсадлар ва вазифаларга тўла мос келадиган фаолият йўналишлари бўйича:

ташқи иқтисодий фаолият билан шуғулланишга ҳақлидир;

солиқлар, давлат, божхона тўловлари ҳамда давлат бюджетига ўтказиладиган бошқа йиғимларни тўлашдан озод этилади.

8. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги халқаро алоқаларни амалга оширишда, хориждаги шундай жамғармалар ва бошқа турдош ташкилотлар билан алоқа ўрнатишда, ЮНИСЕФ, Қизил хоч, БМТ миссияси ва бошқа халқаро ваколатхоналар билан битимлар тузишда «Соғлом авлод учун» жамғармасига ҳар томонлама ёрдам берсин.

9. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари жамғарма минтақа филиаллари меъёрий фаолиятини таъминлаш учун 1 ой муддат ичида шарт-шароит яратиб берсинлар. Тошкент шаҳар ҳокимияти шу муддат ичида «Соғлом авлод учун» жамғармасининг бошқарувига бино ажратиб берсин.

10. «Тошкентшаҳарйўловчитранс» уюшмаси жамғарма маъмуриятини шартнома асосида хизмат автотранспорти билан таъминлансин, Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги эса жамғарма талабномасига биноан шаҳар ва ҳукумат алоқа воситаси билан таъминлансин.

11. «Ўзбекшартномасавдо» ва республиканинг бошқа ихтисослашган савдо-таъминот ташкилотлари «Соғлом авлод учун» жамғармасига зарур анжомлар ва мебель ажратиш масаласини белгиланган тартибда кўриб чиқсин.

12. Оммавий ахборот воситалари «Соғлом авлод учун» ҳукуматга қарашли бўлмаган Халқаро хайрия жамғармаси фаолиятини кенг ёритсин, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш соҳасидаги ижобий тажрибани тарғиб қилсин.

13. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари М. Қорабоев зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ.

1993 йил 3 июнь.
Тошкент шаҳри.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1993 ЙИЛ 3 ИЮНДАГИ ҚАРОРИГА ИЛОВА

«СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ЖАМҒАРМАСИ ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИНИНГ ТАРКИБИ

Қорабоев М. Қ. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — ташкилот комитетининг раиси.

Каримов Ш. И. — соғлиқни сақлаш вазири, ташкилот комитети раисининг ўринбосари.

Йўлдошева Г. Б. — Тошкент вилояти ҳокимлиги ижтимоий таъминот бошқармаси оналик ва болалик масалалари бўйича маслаҳатчиси, — ташкилот комитетининг котиби.

ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИНИНГ АЪЗОЛАРИ

Азимов У. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси.

Асадов Д. А. — Акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институтининг директори.

Абдуллаева А. Й. — Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмалари Марказий комитетининг раиси.

Бекнозова М. Ф. — Тошкент вилоят соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.

Воҳидова Ў. Т. — Республика Қизил ярим ой жамиятининг раиси.

Ғуломова Д. Ғ. — Республика маслаҳат-ташҳис марказининг директори.

Жабборова Ю. Қ. — Тошкент давлат тиббиёт институтининг кафедра мудири.

Жуманиёзов М. Ж. — Хоразм вилоятининг ҳокими.

Задорожная Р. А. — Давлат истиқболини белгилаш ва статистика комитети соғлиқни сақлашни мўлжаллаш бўлимининг бошлиғи.

Эшмуҳамедов Ш. Э. — «Ўзсармоябанк» бошқарувчиси.

Иброҳимова Г. Б. — «8-март» санаторийсининг бош шифокори.

Зиёева М. А. — «Она ва бола» марказининг бош шифокори.

Каримова Д. Ф. — Шифокорлар малакасини ошириш институтининг кафедра мудири.

Маҳмудов О. С. — Педиатрия илмий-тадқиқот институтининг директори.

Матёқубова Г. А. — ёзувчи (Қорақалпоғистон).

Маҳмудова Н. М. — Тошкент педиатрия тиббиёт институтининг кафедра мудири.

Мадиёров Т. М. — «Ким Пен Хва» халқ корпорациясининг бош директори.

Маҳаматқулова М. Р. — 10-туғруқхона бош шифокори, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати.

Пикулина Е. В. — Шифокорлар малакасини ошириш институти неонатология кафедрасининг мудири.

Раҳимов Б. Р.—Уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси.

Расулов М. М. — Ўзбекистон ХДП МК биринчи котиби.

Раҳмонов А. В. — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба уюшма комитетининг раиси.

Солиев Э.-Н. — «Дўстсардор» компаниясининг раиси.

Савельева И. А. — Республика болалар руҳий-асаб касалликлари диспансерининг бош шифокори.

Сегедин В. А. — Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг бош директори.

Тошпўлатов А. Т. — «Юлдуз» фирмасининг директори.

Тўрақулов Ё. Х. — Ўлка медицинаси илмий тадқиқот институтининг директори, академик.

Тўлаганова М. — Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши раисининг ўринбосари.

Умарова З. С. — Тошкент педиатрия тиббиёт институтининг кафедра мудири.

Умурзоқов Б. Ҳ. — ижтимоий таъминот вазири.

Фозилбеков А. И. — Тошкент шаҳрининг Ҳокими.

Ҳабибуллаев А. Ш. — Давлат табиатни муҳофаза қилиш комитетининг раиси.

Хўжаев А. М. — Тошкент шаҳар кенгаши депутатлик комиссиясининг раиси, «Ўзбекфильм» ижара корхонасининг бош директори.

Хлебушкина А. П. — Тошкент шаҳридаги 22-болалар уйининг директори.

Худойбердиева Ҳ. У. — «Саодат» журналининг бош муҳаррири, Хотин-қизлар комитетининг раиси.

Хикматулин Р. Н. — «Туркистон» фирмасининг директори.

Шодиметов Ю. Ш. — Вазирлар Маҳкамасининг бўлим мудири.

Шарипов А. М. — Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош педиатри.

Ёрқулов А. Б. — соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари.

«УЧҚУН» тикувчилик-атторлик ишлаб чиқариш бирлашмасида қарийб ўн уч йилдан бери меҳнат қилиб келаётган Муқаддас Муталовани ҳамма ҳурмат билан тилга олади. У кунлик режаларини ортиғи билан бажариб келмоқда.

СУРАТДА: Муқаддас Муталова.

Андрей Пишненко сурати.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Республикамизда расмий сафар билан меҳмон бўлиб турган Европа парламенти делегацияси аъзолари кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашида қабул қилиндилар.

⊙ Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасида мулкчилик тўғрисидаги» Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Қонуни амалга киритилди.

⊙ Жаҳон иқтисоди ва дипломатияси университетида «Ўзбекистон ва замонавийлик» мавзуида семинар ўз ишини бошлади.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1993 йил 2 июндан Республика ҳудудидан сўмга нисбатан чет эл валютасининг навбатдаги курси ўрнатилганлигини билдирди. Жумладан, 1 АҚШ доллари 1050 сўмга тенг бўлди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Россия Президенти Борис Ельцин ва Чили президенти Патрисио Эйлвин кеча Кремлда ҳар иккала давлат ўртасидаги ўзаро муносабатлар ва ҳамкорлик асослари ҳақидаги декларацияни имзоладилар.

⊙ Молдовада автотранспортда хизмат кўрсатиш ҳақи оширилди. Бир литр бензиннинг нархи 65 рублдан 150 рублга кўтарилди. Бундан буён халқаро йўналишлар бўйлаб қатнайдиган йўловчиларнинг юмшоқ ўриндиқли автобусларда кетиш учун йўлнинг ҳар километрига 9 рублдан тўлашлари керак бўлади.

⊙ Россия Федерациясининг Конституциявий суди Мордва АССРнинг президентлик лавозимини тугатиш тўғрисидаги Қонунини ва шу билан боғлиқ бўлган бир қатор қонуний ҳужжатларини тан олди.

⊙ Қозоғистон Республикасининг Президенти Нурсултон Назарбоев Олмаота шаҳрини ривожлантириш тўғрисидаги Фармонини имзолади. Ана шу Фармонга биноан Қозоғистон пойтахтидаги барча саноат корхоналари Олмаота шаҳрини ривожлантиришга маблағ ажратишлари керак.

⊙ Россиянинг олтин заҳираси бугунги кунда 333 тоннани ташкил этмоқда. Ўтган йили жаҳон бозорида 90 тонна Россия олтини сотилган эди.

⊙ Москва банклараро валюта биржасида кеча 1 АҚШ доллари қиймати 1072 рублни ташкил этди.

⊙ Темирязев номидаги Россия қишлоқ хўжалик фанлари академияси Темирязев туғилган кунининг 150 йиллигини нишонлади.

ХОРИЖДА

⊙ БМТ Хавфсизлик Кенгаши Камбоджада 23—28 май кунлари бўлиб ўтган умумий сайловларни «эркин ва адолатли» деб тан олди ва барча Камбоджа томонларини сайлов натижаларини ҳурмат қилишга даъват этди.

⊙ Бугун Югославия Республикаси БМТнинг тинчликни сақлаб турувчи кучларининг туриш муддатини яна бир йилга узайтириш илтимоси билан мурожаат қилди. Маълумки, бу муддат 30 июнда тугайди.

⊙ АҚШ бирлашган касаба уюшмалари ўз муаммолари ҳал қилинишини талаб этаётган кончиларнинг иш ташлашларини давом эттириш ва кенгайтиришини маълум қилди. Иш ташлашга 9000 америкалик кончилар қўшилган.

⊙ Мексиканинг «Телевис» телекорпорацияси оператори Доминик Лону чоршанба куни Босния ва Герцеговинада ҳалок бўлди. Миллати бўйича бельгиялик бўлган 32 ёшли Лону Босния ва Герцеговинадаги ҳарбий можарони ёритиш пайтида шу йилнинг бошидан буён ҳалок бўлган 31-журналистдир.

Бугунги кун нафаси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ БОШҚАРУВИ, ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ, «МИКОНД» ВА ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ ВАЗИРЛИГИ «ЎЗЭНЕРГОНАЗОРАТ» КОРХОНАСИ ЖАМОАЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА МАҲАЛЛАЛАРИ АҲОЛИСИГА, САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИГА

МУРОЖААТНОМАСИ

Қадрли маҳалладошлар, ҳамкасблар!

Мустақил Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантириш, аҳолининг турмуш даражасини юксалтиришдаги муштарак муваффақиятимиз кўп жиҳатдан республика энергия билан нечоғли таъминланганлигига боғлиқдир. Электр энергия ёрдамида дастгоҳлар ва ускуналар, насос станциялари ҳаракатга келади. Энергия — уйимиздаги иссиқлик ва ёруғлик демакдир. Кераkли миқдорда электр энергия ишлаб чиқариш, уни истеъмолчиларга етказиб бериш корхоналарнинг бир меъёрда ишлаши, ишлаб чиқариш суръатлари ортишининг гаровидир.

Республика электр станциялари халқ хўжалиги ва аҳоли эҳтиёжларини қондириш учун ҳар куни етарли даражада — 140 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилмоқда. Бунинг учун кунига 5 минг тонна мазут ва 10 минг тонна кўмир сарфланмоқда. Маълумки, мазут нархи 1300 баравар, кўмир нархи 1000 баравар ошди.

Ёқилғи нархининг ортиши билан электр энергияси таннархи ҳам кўтарилмоқда, бу эса корхоналар ишлаб чиқараётган маҳсулот таннархига ҳам таъсир қилмоқда. Мамлакатимизда маҳсулот тайёрлаш учун ривожланган давлатлардагига нисбатан 10 баравар кўп энергия сарфланмоқда. Шу боис маҳсулот ҳам қимматга тушмоқда.

Энергияни тежаб-тергаб сарфлаш йўли билан нархнавонинг янада ўсиши йўлига ғов солиш мумкин. Ёқилғи қиммат, айни вақтда камёбдир. Бизга уни етказиб берадиган давлатларда ёқилғи қазиб олиш камаймоқда. Бу эса республикамизда электр энергия ҳосил қилиш даражасига таъсир этмай қолмайди. Электр энергия етказиб беришда чеклашга йўл қўймасликнинг асосий омили — энергияни тежашдир.

Саноат корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажми тобора ортмоқда. Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Миконд» ва Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводлари ва бошқа бир қанча корхоналар шулар жумласидандир. Эндиликда электр энергиясига эҳтиёж ҳамма ерда ортиб кетиши аён бўлиб қолмоқда. Ўзбекистон энергетикасининг ҳозирги аҳволи эса барчамизни ташвишга солмаслиги мумкин эмас.

Эҳтиёжни тўла-тўкис қондиришнинг бирдан-бир йўли ҳосил қилинаётган электр энергиясини тежаб-тергаш ва асраб-авайлаб сарфлашдан иборатдир.

Саноат корхоналари электр энергиянинг 50 фоизини ишлатади. Ҳар бир корхона ишлаб чиқарилаётган маҳсулот бирлигига энергия солиштирма сарфини 1 фоиз камайтирса, йилига 200 миллион киловатт-соат электр энергияси тежалади.

Бундай имконият барча корхона ва ташкилотларда бор. Электр ускуналарининг беҳуда ишлатилишига барҳам бериш, иш тугагандан кейин ва танаффус пайтида чироқларни ўчириб қўйиш, кўчаларни фақат зарур вақтда ёритиш ва реклама қурилмаларини мўлжалдаги пайтлардагина ишлатиш керак.

Аҳоли ҳар йили 5 миллиард киловатт-соат электр энергия сарфламоқда. Шунча миқдордаги энергияни ҳосил қилиш учун 180 минг тонна мазут ва 360 минг тонна кўмир керак бўлади.

Ҳозир аҳолига электр энергия унинг таннархига нисбатан 5 баравар арзон сотилмоқда. Ҳар бир оила бир кеча-кундузда атиги 1 соатгина зарур бўлмаган 100 ваттли лампочкани ўчириб қўйса, йилига 146 миллион киловатт-соат электр энергия тежалади. Бошқача қилиб айтганда, бу бутун республикани бир кеча-кундуз давомида электр энергия билан таъминлашга етади. Шу тариқа 5 минг тонна мазут ва 10 минг тонна кўмир тежалади.

Умидвормизки, ёқилғи муаммосини тўла англаган республика аҳолиси электр энергиясини тежаб-тергаб сарфлайди. Аксарият меҳнаткашлар шундай қилмоқда. Лекин энергияни хўжасизларча сарфлаётган, уни ўғирлаётган кимсалар ҳам йўқ эмас. Энергияни совуриш, уни беҳуда сарфлаш охир оқибатда оиланинг моддий аҳволига, корхона ва ташкилотлар бюджетига, умуман, энергетика тармоғига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Биз мустақил Ўзбекистоннинг барча фуқароларига мурожаат қиламиз. Ҳар биримиз республика ёқилғи-энергетика мустақиллигини мустаҳкамлашга улушимизни қўшишимиз лозим. Ишлаб чиқаришда ва рўзғорда электр энергияси беҳуда сарфланишига чек қўяйлик, ресурсларни асраб-авайлайлик. Электр энергиядан тежамкорлик билан фойдаланиш ҳаммамизнинг фуқаролик бурчимиз, она юртга меҳр-муҳаббатимиз ифодасидир.

* *ХДП ташкилотларида*

ЭНГ ОЛИЙ ЮТУҚ

КУНИ кеча Ўзбекистон ХДП Юнусобод тумани кенгаши аъзолари навбатдаги V пленумни ўтказишди.

Унда «Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессияси якунлари, Ўзбекистон ХДП Юнусобод тумани кенгаши бошланғич партия ташкилотларининг миллий мафкурани яратишдаги вазифалари» ҳақида ҳамда ташкилий масалалар кўрилди.

Биринчи масала юзасидан «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори, Ўзбекистон Республикаси халқ ноиби Абдували Ғуломмаҳмудов маъруза қилди.

Шундан сўнг, маъруза юзасидан музокарага чиққан «Строймеханизация» тресги партия ташкилоти котибининг ўринбосари Ольга Тихомирова, Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш транспорти корхоналари давлат уюшмасининг раиси Равшан Файзуллаев, «Иқтисод ва ҳисобот» журналининг бош муҳаррири Исмат Хушев, «Ёдгорлик» жамияти бошқарувининг раиси Нуриддин Муҳиддиновлар ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Маърузачи ҳам, музокарага чиққанлар ҳам XII сессия олдидан унга пухта тайёргарлик кўрилгани, юртбошимиз бошчилигида ижтимоий ҳаётга тааллуқли энг муҳим ҳар бир масалага ноиблар катта эътибор билан қарaганини таъкидлашди. Шунингдек, миллий истиқлол мафкурасини яратиш лозимлиги, фақат ҳамжиҳатлик билан, ҳалол ва пок кишилар миллий мафкурани яратиши мумкин эканлигини тилга олишди. Мафкурага кенг йўл бериш билан бирга маҳалла, мактаб ва корхоналарда тўғри ва одилона тушунтириш ишларини ташкил этиш лозимлигини айтиб, буни ХДП Юнусобод тумани аъзолари кенг оммага етказишига улар катта ишонч билдиришди.

Қисқа фурсат ичида ўз Конституцияси, рамзи ва мадҳиясини яратган, тинч йўл билан босқичма-босқич бозор иқтисодиётига ўтаётган юртимиз ва унинг йўлбошчиси олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатни бугун шу юртнинг ҳар бир фуқароси қўллаб-қувватламоқда.

Пленумда Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар Кенгашининг биринчи котиби Шоқосим Шоисломов қатнашиб, жумладан шундай деди:

— Бугун биз ғоят муҳим масалани муҳокама этмоқдамиз. Ҳаммамиз мустақилликдан буюк неъмат йўқ, деямиз. Шундай экан, бутун куч ва ҳаракатларимиз шу мақсадга бўйсундирилиши зарур.

Истиқболи буюк бўлган Ўзбекистоннинг жаҳон миқёсида обрў-эътибори ошиб бораётганлигини ҳар кун, ҳар соатда кўриб, эшитиб, сезиб турибмиз. Бу Президентимиз, партиямиз раиси Ислом Абдуғаниевич Каримов олиб бораётган доно ташқи ва ички сиёсат самарасидир. Бу сиёсатнинг нақадар ҳаётбахш эканлигини кенг оммага тушунтириб боришимиз ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз давр талаби. Чунки Президентимиз олиб бораётган ташқи ва ички сиёсат Ўзбекистон халқ демократик партияси дастурига ҳар жиҳатдан мос келади. Бошқача қилиб айтганда, партиямиз раиси партия йўлини давлат стратегик йўлига мослаб олиб бормоқда. Демак партия ҳам, давлат ҳам бир мақсад сари одимлаяпти. Шу боисдан ҳам сиёсий муҳолифлик йўқ, сиёсий ҳаётимиз барқарор бўлиб турибди. Тинчлик ва осойишталик ҳукмрон бўлган шароитда барча муаммоларни хотиржам ҳал этиш имкони туғилмоқда. Аммо биз ортиқча хотиржамликка чек қўйиб, ҳар бир соҳада ишимизни, курашчанлигимизни кучайтирмоғимиз лозим.

Ҳозир одамлар онгида баъзи бир англашилмовчиликлар содир бўляпти. Улар мустақилликка эришдикми бас, фаровонлик ўз-ўзидан келаверади, деб ўйламоқдалар. Мустақилликни мустаҳкамлашга ҳар бир киши ўзини бахшида этса, меҳнатда ютуқларга эришса Ўзбекистон келажакда буюк давлатга айланади.

Юқоридаги вазифаларни бажаришда, озод Ўзбекистоннинг янги мафкурасини яратишда ҳаракат қилаётган шаҳар партия ташкилотининг ўз йўлини ишлаб чиқишга оид масала биринчи бўлиб Юнусобод тумани партия кенгашининг V пленумида муҳокама этиляпти. Ўйлаймизки, пленум материаллари бошланғич партия ташкилотларида, меҳнат жамоаларида, маҳаллаларда ҳам кенг муҳокама этилади. Бу борадаги ҳар бир фикрлар тўпланиб шаҳар партия кенгаши пленумида кўриб чиқилади.

Шундан сўнг, ташкилий масала кўрилди ва пленум ўз ишини якунлади.

Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

«БОҒИ ЭРАМ»ДА САЙИЛ

ЯҚИНДА пойтахтимизнинг энг сўлим гўшаларидан бири ҳисобланган «Боғи эрам» маданият ва истироҳат боғида шаҳар маданият ходимларининг учрашуви, ўзаро мулоқоти ва сайли бўлиб ўтди. Эрталабдан янграган карнай-сурнай садолари одамларни сайилга чорлади. Истироҳат боғи ҳақиқий байрамона тус олди. Шу куни шаҳардаги барча маданият уйларининг бадиий ҳаваскорлик, фольклор-этнографик жамоалари, қўғирчоқ театрлари, мусиқа ва санъат мактаблари, турли эстрада гуруҳлари, карнай-сурнайчилар ўзларининг концерт дастурларини намойиш қилдилар. Айниқса, «Олтин водий», «Гулшан», «Континент», «Сўғдиёна» каби бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг чиқишларини халқ жуда илиқ кутиб олди. Шунингдек, боғда Яккасарой тумани маданият уйининг бичиш-тикиш тўгараги аъзолари Собир Раҳимов тумани маданият уйи қатнашчилари кўргазма ташкил қилдилар.

«Меҳржон» маданият ва истироҳат боғининг дорбозлари сайилга ўзига хос миллий файз киритди. Бундан ташқари турли хил китоблар кўргазмалари, ёзувчи ва китобхонлар учрашувлари бўлиб ўтди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, шаҳар маданият ходимларининг бундай учрашув-мулоқоти биринчи марта ўтказилди. Унга кўп йиллар маданият соҳасида меҳнат қилган фахрийлар таклиф қилинди. Халқ сайлини ташкил қилишдан кўзланган мақсад шаҳар аҳолисини маданият муассасаларининг фаолиятлари ва олиб бораётган ишлари билан таништириш ҳамда шу орқали бугунги кунда бўшаб бораётган маданият уйларига, жамоаларига одамларни жалб қилишдан иборатдир.

Нодира СОБИРОВА.

Ёшлар тақдирланди

ЮНУСОБОД туманида ўсмир-ёшлар ташкилотининг ташкил топган куни нишонланди. Байрамда иккита гуруҳдан ташкил топган вожатийлар иштирок этишиб ўз маҳоратларини намойиш этишди. Ҳакамлар ҳайъати томонидан уларнинг билими, тажрибаси, ҳозиржавоблиги ва бошқа бир қанча фазилатлари синаб кўрилди.

Ғолиблар Ўзбекистон ЁИ Марказий Комитети, Тошкент шаҳар, туман комитетларининг фахрий ёрлиқ ва совғалари билан мукофотландилар.

Шайдо ХУДОЕРОВА.

Қутлаш маросими

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси жисмоний тарбия ва спорт Давлат комитетида юртимиз шарафини халқаро майдонда муносиб ҳимоя қилиб совринли ўринларни эгаллаган спортчиларимизни қутлаш маросими бўлиб ўтди.

Учрашувни очар экан комитет раиси Собир Рўзиев республикамиз раҳбарлари томонидан профессионал спортни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида тўхталиб ўтди, ташриф буюрган спортчилар — фристайл бўйича жаҳон чемпиони, Жаҳон Кубоги ғолиби Лиза Черязова, оғир атлетика бўйича жаҳон чемпиони Александр Манушев, бокс бўйича жаҳон чемпионатининг кумуш медаль совриндори Ҳикматулла Аҳмедов ва уларнинг мураббийларини катта ғалаба билан муборакбод этди, келгуси мусобақаларда омад тилади. Сўнгра спортчиларнинг ўзлари иштирок этган йирик мусобақаларидан олган таассуротлари билан ўртоқлашдилар.

Учрашув якунида сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Муҳаммаджон Қорабоев Ватанимиз шуҳратини оламга ёйган спортчиларга чуқур миннатдорчилик билдирар экан, Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлашда уларнинг ҳам хизмати катта бўлаётганини таъкидлаб ўтди.

Шуҳрат ЗОКИРОВ.

РЕСПУБЛИКАМИЗ Президенти Ислом Каримов ўзининг «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» номли рисоласида миллий-маънавий қадриятимиз тўғрисида тўхталиб: «Мустақил Ўзбекистоннинг куч-қудрати, манбаи — халқимизнинг умуминсоний қадриятларга содиқлигидадир», деб таъкидлаган эди.

Мустақилликка эришишимиз туфайли миллатимиз халқимиздан етишиб чиққан ўнлаб илм-фан даҳоларининг бой мероси, одоб-ахлоқи ва маданият тарихини чуқур ўрганишга, буюк аждодларимизнинг асарларидан баҳра олишга имкон яратилди.

ни авлодларимизга етказмоғлик биринчи галдаги вазифамиздир.

Нотиқ ўз маърузасида Кубронинг ҳаёти ва ижоди, у яратган «Кубровия» тариқатининг аҳамиятига алоҳида тўхталиб ўтди.

Давра суҳбатида Нажмиддин Кубро ижодий мероси билан қизиққан ва бевосита шуғулланган хорижлик ватандошларимиз ҳам иштирок этдилар. Саудия Арабистони фуқароси, Ўзбекистон тарихини мукаммал ўрганган олим Саид Мубоширхон Косоний, афғонистонлик ҳамюртимиз Абдулҳафиз Шаарий Жузжони, Америка Қўшма Штатларининг Индиана университети ўқитувчиси, мусиқашунос Макрет Крейч Илминоис шулар жумласидандир.

Саудия арабистонилик ҳамюртимиз Саид Мубоширхон Косоний қуйидагиларни қўшимча қилди:

— Азиз ватандошлар, биз 131 йиллик истило даврининг шоҳидидурмиз. Мана ўлкамизга ёруғ кунлар келиб, Ватан тупроғини тавоф айлаб турибмиз. Бунинг учун мустақил Ўзбекистон юртбошисига минг раҳмат.

Бу тупроқ жаҳонга қанчадан-қанча мутафаккирларни етказиб бердики, уларнинг илмларидан ҳозирда кўпгина давлатлар баҳраманд бўлмоқдалар. Хусусан Нажмиддин Кубро таълимоти Эрон, Ироқ, Саудия Арабистони, Миср ва бошқа давлатларда ўз ихлосмандларини топган. Мен Кубронинг икки асарида тўхталмоқчиман. Бу «Одоби сулҳ». аслида «Одоби сафар» дейилиши керак ҳамда «Чор афкор», яъни «Тўрт қоида». Ҳар иккаласи ҳам инсонни эзгуликка, хушахлоқликка чорлайди.

Учрашувда шунингдек, Кубро шеърларининг моҳир таржимони, шоир Жамол Камол, Тошкент Давлат университети ўқитувчиси, филология фанлари номзоди С. Олимов ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Давра суҳбати сўнгида университетнинг ўзбек филологияси факультети талабалари Нажмиддин Кубро таълимоти ва рубоийларидан намуналар ўқидилар.

Назира ҚУРБОН қизи.

** Маънавий қадриятларимиз*

Эзгулик ва камолот таълимоти

Яқинда республикамиздаги кўплаб илм масканлари каби Тошкент Давлат университетида халқимизнинг буюк мутафаккирларидан бири, «Кубровия» таълимотининг асосчиси Шайх Нажмиддин Кубронинг меросига бағишланган давра суҳбатини ўтказди. Унда республикамизнинг кўзга кўринган олимлари, фан арбоблари иштирок этдилар. Суҳбатни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиги Э. Юсупов очди. Шундан кейин Беруний номидаги шарқшунослик институтининг катта илмий ходими, филология фанлари доктори О. Усмонов Нажмиддин Кубро ва унинг таълимоти ҳақида маъруза қилди. У жумладан шундай деди:

— Табаррук ўлкамизда ўтмишда жуда кўп забардаст мутафаккирлар ва донишмандлар яшаб ижод этганлар. Улардан бири Хоразмда туғилиб ўсган, Шарқ ўлкалари ва мусулмон оламида кенг тарқалган «Кубровия» тариқатининг асосчиси Шайх Нажмиддин Кубро ҳисобланади. У бизнинг буюк ватандошимиз. Унинг таълимотини бутун дунё билади. Ўтган 70 йилдан ортиқ тоталитар тузум Кубро таълимотининг асл моҳиятидан бизни бебаҳра қилди. Шукрлар бўлсинки, истиқлол туфайли биз бу меросдан баҳраманд бўлаяпмиз. Кубро таълимотининг буюклиги шундаки, у одамларни эзгуликка, камолотга даъват этади. Уни ўрганмоғимиз, аждодларимиз мероси-

ЖАҲОНГА МУСИҚАЛИ САЁҲАТ

ТОШКЕНТ давлат консерваторияси опера студиясининг амалга ошираётган хайрли ишлари мусиқа шинавандаларини хушнуд қилмоқда. Унинг фаоллиги билан мусиқа лекторийсининг очилиши ҳам қувончли воқеалардан бири бўлди.

Мусиқа санъатининг ёш мухлислари билан яқиндан иш олиб бориш ва уларнинг нафосатга йўғрилган маънавий оламини бойитиш йўлида лекторий талайгина тадбирларни амалга оширади. Ҳар бир машғулот «Дунё мамлакатлари бўйлаб мусиқали саёҳат» деган умумий номда ўтказилади. Машғулотларни концерт-лекция кўринишида уюштириш учун лекторий концерт ташкилотлари билан яқин ҳамкорлик боғлайди.

Яқинда бўлиб ўтган дастлабки машғулот тингловчиларда яхши таассурот қолдирди. Ўша куни Ғарбий Европа ва Ўзбекистон композиторларининг энг яхши асарларидан ижро этилди.

Сурайё ОМОНОВА.

** Бир сурат тарихи*

ЎТМИШГА АЙЛАНГАН ЛАҲЗА

УТТИЗИНЧИ ЙИЛЛАР нашидасини сурган, ота-оналари билан бир сафда туриб меҳнат қилган, кундузи ёки кечқурун билим олган ўша давр ёшлари кўп ажойиб воқеаларни эслашади. Аммо ўттиз еттинчи йилларга келиб эса иқтидорли ва ҳаққоният йўлида ўз фикрини очиқ айта оладиган кишиларимиз, шу жумладан ёшларимиз орасидан ҳам кўплари қатағон қилинганликлари ҳам ёдимиздан чиқмайди. Саккиз йил давомида Германияда ўқиб, кимёнинг асосларини машҳур олим ва педагоглардан ўрганган, қисқа вақт ичида кўпгина илмий изланишларни қўлга киритган, диссертация ёқламай кимё фанлари номзоди илмий даражасини олишга сазовор бўлган Саттор Жабборовнинг отишга ҳукм қилинганлиги кўпчиликнинг юрагини ларзага солган эди. Фарзандларининг етим қолиб, қаровсиз бўлиши, ўзгалар у ёқда турсин, ҳатто баъзи яқин қариндошларининг ҳам ўзини узоқроқда тутиши у киши оиласи учун машъум кунлар бўлганлигини яқинларидан эшитганмиз...

1936 йил. Ўрта Осиё Давлат университети кимё факультетининг аъло ўқийдиган фаол жамоатчи талабаларидан бир гуруҳининг Москвага юборилиши ҳақида хабар тарқалди. Уларнинг Москва Қизил майдонида ўтказиладиган анъанавий 1 Май намойишида қатнашиши, музейларда бўлиши, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилиши, баъзи олий ўқув юртларига бориши театр спектаклларини кўриши мўлжалланганди. Эътиборингизга ҳавола этилаётган бу сурат 1936 йилнинг биринчи май куни Москвадаги Қизил майдон атрофларида олинганлигини академик Карим Аҳмедовдан биламан. Суҳбатдошимдан суратни шарҳлаб беришларини сўрайман.

— Дарҳақиқат, энди бу сурат тарихга айланиб қолди, десам хато бўлмас, — дейди оҳиста шеригим. — Мана, қаранг, курсдош дўстларимдан академик Обид Содиқов, Муҳаммад Ниёзов (профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, 14 йил давомида собиқ Ўрта Осиё политехника институтига ректорлик қилган, ўқитувчи Шокир Қосимов, аспирант Солиҳ Абдураззоқов ва баъзи бошқа ҳамкасбларимиз оламдан ўтиб кетишди, Обид Содиқов Республикамиз Фанлар академиясининг 18 йиллик президенти сифатида Ўзбекистон фани эришган ютуқларни нафақат Европа мамлакатларида, балки Америка қитъасидаги юртларда ҳам ёйди...

Суратга тикилар эканман, кўзим академик Ҳамдам Усмоновга тушди. У билан бирга ўсиб улғайдик, олтмиш йиллик дўстимиз. У киши қарилик гаштини сурмоқда, нафақада, вақти-вақти билан учрашиб турамиз. Ёшлик давларимизни эслаб турамиз. Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Ҳусни Рустамов бизнинг устозимиздир. Устозни деярли ҳар куни талабалар қуршовида ёки аспирантлар орасида кўриб қувонаман, унинг чарчамай илмий-педагоглик хизматини давом эттириши меҳнатсеварлигидан, инсонларни севиши ва ардоқлашидан деб биламан. Ёшларимизга Ҳусни ака Рустамовдан йигирманчи-ўттизинчи йилларимиз тарихи, уруш қатнашчиси сифатида фронтдаги қирғинлар ва ниҳоят урушдан кейинги фанимиз ривожини билиб олишларини, тирик «қомус»дан фойдаланишларини маслаҳат бераман, — дейди суҳбатдошим. Бу борада суҳбатдошимнинг ҳам Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 1943 йилнинг 19 февралида оғир яраланиб, шифокорлар уни ўлимдан сақлаб қолганлигини ҳам билиб оламан.

Суратга тикилар эканмиз, ўттизинчи йиллар ёшларининг ҳаётидан бир лавҳани эслаймиз. Тарихга айланган бу лавҳа кейинчалик кўп воқеа-ю ҳодисаларнинг, ўзгаришу янгиликларнинг гувоҳи бўлишини ким ҳам билибди. Мана, ўлкамизда истиқлол шамоли эсиб турибди, Ўлмаган киши кўраверар экан. Омон бўлинг, азиз устозлар, умрларингиз боқий, ҳамиша бугунгидай бардам — соғ бўлинг.

Қудрат АҲМЕРОВ,
кимё фанлари доктори, профессор.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) биринчи қаторда — Аъзам Мирзакаримов, Шокир Қосимов; иккинчи қаторда — Мордухаев, М. И. Ниёзов, Санобар Ҳусанова, Зоя Матейко, Анна Бернштейн, Солиҳ Абдураззоқов; учинчи қаторда — Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Ҳусни Рустамов, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Беруний мукофоти лауреати, профессор Карим Аҳмедов, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Беруний мукофоти лауреати, профессор Ҳамдам Усмонов, Е. Ю. Пикуль; тўртинчи қаторда — Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, Беруний мукофоти лауреати, профессор Обид Содиқов, Кашина ва Юхновскаялар.

** Машҳур кишилар ҳаётидан*

СЕЙФ ОЧИШГА ҚИЗИҚҚАН

КВАНТ электродинамикасининг асосчиси, америкалик машҳур физик Ричард Фейнман улкан илмий ишлари учун халқаро Нобель мукофоти билан тақдирланган. Олим сейф очишга ишқибоз бўлган. Айтишларича, у махфий бир муассаса сейфидаги шифрини ҳам топа олган экан.

Сейфни очгани майли-я, олими тушмагур у ерга бир парча қоғозга «Кимлигимни топинглар-чи?» деб ёзиб ҳам кетган. Зотан, бу воқеа ҳамма нарса маҳфийлаштирилган Лос-Аламос лабораториясида юз берган эди. Дастлабки атом бомбаси яратилган институтнинг маъмурий фаолиятига раҳбарлик қилиб турган Пентагон вакиллари эса, табиийки, Фейнманнинг бу ҳазилидан даҳшатга тушишган.

Ўша Ричард Фейнманнинг сейфлардан бошқа ишқибозлиги ҳам бўлган. Бу машҳур физик уриб чалинадиган мусиқа асбобларини ўлгудай яхши кўрарди. Фейнманнинг физика бўйича оммабоп маърузалари нашрининг биринчи жилдида диққатни тортувчи бир фотосурат бор. Унда олим «бонго-бонго» деб аталувчи барабанни маза қилиб чалаётгани акс эттирилган.

ҲАМ ФИЗИК, ҲАМ ИХТИОЛОГ

МАШҲУР француз физиги, Нобель мукофоти совриндори Фредерик Жолио—Кюри балиқ овига шунчаки ишқибоз бўлиб қолмай, бу соҳада йирик мутахассис, қарийб ихтиолог эди. Айтишларича, унинг балиқларга оид билимларини ядро физикасига доир билимлари билан тенглаштириш мумкин экан.

Олим денгиз ё дарёдан тутилган ҳар қандай балиқнинг номини бехато айтиб беришдан ташқари унинг ўзига хос биологик хусусиятларидан ҳам яхши хабардор бўлган. Балиқчилар олимнинг денгиз обҳавосини олдиндан айтиб бериш, яхтани бошқара олиш маҳоратига қойил қолишарди.

Акбар АЛИЕВ.

** Бу—қизиқ*

АЖОЙИБ МУЗЕЙ

ФОТОАППАРАТЛАР ва уларнинг тарихи билан боғлиқ турли ҳужжатлар ҳақида ҳикоя қилувчи музей борлигини биласизми? Германиянинг унча катта бўлмаган Эггезин шаҳрида ана шундай маскан бор. Бу ерда фотография пайдо бўлгандан то шу кунларгача сураткашлик билан боғлиқ турли кўргазмалар жамланган.

Бу иш билан қарийб 30 йилдан бери маҳаллий сураткаш Эрнс Аменде шуғулланиб келмоқда. Биргина фотокамераларнинг ўзидан 609 хили бор: жимжилоқдек келадиганидан тортиб то бир неча секундда суратингизни ҳозирлаб берадиган замонавийларигача мавжуд. Музейдан немислар томонидан 1865 йилда чиқарилган «Махагони» камераси ҳам ўрин олган. Бу ноёб аппарат дастлабки нусхалардан бўлиб, зўр қизиқиш билан томоша қилинмоқда.

ЗУЛҚАРНАЙН ҚАДРЛАГАН КАРАМ

КАРАМ дастлаб Европанинг Атлантика океани қирғоқларида етиштирила бошлаган. Бу ерларда карам тош асрларидаёқ ўстирилган. Уни қадимги греклар жуда юксак баҳолашган. Искандар Зулқарнайн эса ўз аскарларига ҳар бир жанг олдидан едирган. Мутахассисларнинг таъкидлашича, карам таркибида дармондориларнинг ҳамма туридан бор.

МАЗУТ ЎРНИГА ЁҒ

КЁЛЬН шаҳрида катта ресторанннинг эгаси Эрнст Баник ишлатилган ёғларни тўкиб ташламасдан бочкаларга йиғиб қўяр экан. Ҳар ҳолда масаллиқ-да, ҳеч бўлмаганда механизмларни мойлашга яраб қолар, балки алиф ўрнида ишлатишга қўл келар. Бу ресторанда гарнир учун коврак қилиб қовуриладиган картошкага зайтун ёғи ишлатилар экан. Бир йилда тўпланган мой ярим тоннадан ошиб кетибди.

Кўпгина кашфиётлар тасодифий содир бўлган дейишади. Бу ёғдан ўринли фойдаланишнинг кашф қилиниши ҳам ана шундай бўлди. Баникнинг ҳайдовчиси дизелли двигатели бўлган автомашинага мазут ўрнига билмасдан ишлов берилган ёғдан қуйиб юборади. Машина бемалол юриб турарди. Ушбу машинанинг эгаси йилига 27.000 километр масофа юради. Ҳисоблаб кўрилса, шу давр ичида тўпланадиган мой унга бемалол етар экан.

Абдуқаҳҳор ШУКУРОВ.

** Соғлом авлод учун*

АМЕРИКАЛИКЛАР ИШТИРОКИДАГИ ХАЛҚАРО АНЖУМАН

ИНСОН ҳаётининг кейинги йиллардаги саломатлик даражаси ва мустаҳкамлиги ҳаётнинг биринчи йилларида унинг соғлиқ ҳолати қандай шаклланганлиги билан белгиланади. Шу сабабли ҳам болаликдан соғлиқни мустаҳкамлаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Соғлом авлоднинг дунёга келиши — бу жуда мураккаб ва катта эътибор талаб қиладиган жараёндир. Бу жараённи таъминлаш фақат соғлиқни сақлаш соҳасининг вазифасигина бўлиб қолмасдан, балки кўп тармоқли халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларининг ҳам бурчидир. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Фармони билан таъсис этилган «Соғлом авлод учун» ордени бунинг амалдаги тасдиғидир. Дарҳақиқат, республикамизни буюк давлат сифатида жаҳонга кўз-кўз қиладиган соғлом авлодни вояга етказиш бутун жамиятимизнинг асосий вазифасидир.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги оналар ва болалар соғлиғини мустаҳкамлаш, уларга кўрсатилаётган тиббий хизмат турларини янада яхшилаш ва такомиллаштириш борасида кейинги йилларда катта ҳажмда муҳим ишларни амалга оширмоқда. Бу масалада шифокор педиатрлар ва акушер-гинекологлар чет эллик ҳамкасблари билан ҳам борди-келди қилиб, долзарб муаммолар бўйича фикр алмашиш имкониятига эга бўлмоқдалар. Педиатрия илмий-текшириш институти олим ва мутахассислари Франция, Туркия, Германия, Америка Қўшма Штатлари ва бошқа мамлакатлар мутахассислари билан яқин алоқада бўлиб, болалар соғлиғини сақлаш, уларга тиббий ёрдам кўрсатишни яхшилаш муҳим масалалари бўйича учрашиб турадилар.

Болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни — 1 июнда илгари келишилганига биноан институтда америкалик ҳамкасблар иштирокида халқаро илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Анжуман неонатология хизматини яхшилаш муаммоларини муҳокама қилди.

Анжуманни Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари Равшан Султонов қисқача кириш сўзи билан очиб, унинг ишига муваффақиятлар тилади.

Неонатология хизмати бир ойгача бўлган чақалоқларга кўрсатиладиган тиббий ёрдам турлари муаммоларини ҳал қилишга қаратилган педиатриянинг муҳим қисмидир. Ҳозирги кунда республикамизда чақалоқларга туғруқхоналарда кўрсатилаётган тиббий ёрдамнинг аҳволи ва уни яхшилаш истиқболлари тўғрисида соғлиқни сақлаш вазирлигининг оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бош бошқармасининг бошлиғи Парахат Менглиқулов батафсил ахборот бериб, бу ишни яхшилашга қаратилган тадбирлар билан анжуман иштирокчиларини таништирди. Бир ойгача бўлган чақалоқларга кўрсатилаётган тиббий ёрдамнинг аҳволи ва уни такомиллаштириш чоралари юзасидан яқинда америкалик ҳамкасблари билан тажриба алмашиб келган профессор Матлуба Азимжонова маъруза қилди. Оғир касалликларга чалинган чақалоқларни жонлантириш ва уларга жадал тиббий хизмат кўрсатиш муаммолари юзасидан профессор Талъат Аъзамхўжаев қизиқарли маълумотлар берди. Марказий асаб тизими шикастланиб туғилган чақалоқларга тиббий ёрдам кўрсатишнинг истиқболли усуллари тўғрисида профессор Шомурод Шомансуров берган ахборот кўпчиликнинг диққатини жалб қилди.

Маълумки, республикамизда кўпчилик аёллар камқонлик касаллигига чалинганлиги туфайли уларда кўкрак сути етишмайди. Бу эса фарзандларимизни соғлом ўстиришга тўсқинлик қиладиган биринчи омилдир. Бундай аёлларнинг кўкрак безлари ҳам кўп ҳолларда касалланади. Ана шундай ҳолатга тушган оналарга тиббий ёрдамни ташкил қилиш масалалари юзасидан доцент Д. Азимова сўзга чиқди. Чақалоқлардаги гемолитик касалликлар, нафас олишнинг бузилиши синдромлари, аспирацион зотилжамга учраган чақалоқларни даволашнинг замонавий усуллари тўғрисида тиббиёт фанлари номзодлари Ш. Қобулов, Д. Аҳмедова, А. Қамбарова, Г. Бичковалар фикр билдирдилар.

Болалар ўртасида касалликларнинг кўплиги, кичик ёшдаги болаларда касалликларнинг оғир кечиши ва айрим ҳолларда нохуш оқибатлар билан тугашининг асосий сабабларидан бири Ўзбекистон шароитидаги болаларнинг иммунологик (касалликларга қарши курашиш) хусусиятларининг пасайиб кетганлигидир. Шу туфайли ҳозир уларни эмлаш масалалари тубдан қайта кўриб чиқилди. Бундай аҳвол Америка Қўшма Штатларида ҳам биздагидек муаммодир. Иммунологик хусусиятларнинг бузилиши заминида болаларни нотўғри овқатлантириш, болалар овқатланиш рационида керакли моддаларнинг камлиги ҳамда уларни сунъий овқатлантириш ётади. Ана шу муҳим муаммоларни ҳал қилишда ўзбек ва америкалик мутахассисларнинг ҳамкорлиги ва улар олдидаги биргаликда ечимини кутаётган масалалар юзасидан америкалик олима доктор Лейди Найт катта маъруза қилди.

Америкалик мутахассис Чарлз Найт чақалоқлардаги нафас олиш бузилиши синдромида қўлланиладиган сурфактант тўғрисида гапирди. Унинг Америка туғруқхоналарида ўғил болаларни туғилиши биланоқ суннат қилиниши тўғрисидаги маълумотлари анжуманда катта қизиқиш уйғотди. У ўзи билан олиб келган ўпка сурфактанти ва суннат қилиш ускунасини институт чақалоқлар бўлимига совға қилиб топширди.

Анжуман ишида республика вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикаси соғлиқни сақлаш ташкилотларининг етакчи мутахассислари қатнашдилар. Худди шундай анжуманлар америкалик мутахассислар иштирокида Самарқанд ва Андижон шаҳарларида ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси пойтахти Нукус шаҳрида ҳам бўлиб ўтади.

Учқун КАРИМОВ,
Шуҳрат ТУРСУНОВ,

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги педиатрия илмий-текшириш институтининг илмий ходимлари.

Фусункор дамлар. Равиль Альбаков сурат-лавҳаси.

** Инсонийлик фазилатлари*

КАТТАГА ҲУРМАТ, КИЧИККА ИЗЗАТ

ОППОҚ соқолли отахонлар билан оқ рўмолли онахонларни кўрганимда, суяги меҳнатда қотган, ўзи емай боласига едирган, киймай кийинтирган, қатордан кам бўлмасин деб ўқитган онаизоримни кўргандай бўламан. Уларга бўлган меҳр-муҳаббатим яна ҳам жўш уриб, қадди букилган бундай инсонларга яхшилик қилгим келади. Автобусда қариялар, ногиронлар ва ёш болаларга жой бериб ҳурмат кўрсатган ёшлар, йўл ёқасида кетаётган кексаларга машинасини тўхтатиб, уларни манзилга элтиб қўйган ҳайдовчиларни кўрганимда замондош йигитларнинг катталарга кўрсатган иззат-ҳурматидан, яхшиликларидан қувонаман.

Қиш фасли эди. Бозорга кетган рафиқам ҳа деганда келавермади. Кун ботди. Шу пайт ҳовли эшигимиз олдида машина келиб тўхтагандай бўлди. Уйга қувончи ичига сиғмай болаларимнинг онаси кириб келди. Кейин билсак ўғлимнинг ўртоғи Рустам деган йигит рафиқамни уйга машинасида элтиб қўйибди. Қўлларида оғир юк билан автобус бекатида кутиб турган ўртоғининг онасини кўриб машинасига чиқариб олган экан. «Раҳмат, ўғлим, болаларингнинг роҳатини кўр», деб олқишладим мен. Бу ота олқиши, она қувончи эди! Шундай олқиш олган одам ҳеч қачон кам бўлмайди!

Баъзи бир ёшларимизнинг кўча-кўйда ўзидан катта ёшдаги кишиларни, ногирон ва қарияларни ранжитиб, дилларига озор бериш ҳолларини ҳам кўриб юрибмиз. Менимча улар ўзларини ҳеч қаримайман, деб ҳис қилсалар керак!

— Байрам куни зарур иш билан бир ерга бормоқчи бўлиб такси бекатига келдим, — деб гап бошлаб қолди бир куни кекса муаллим Раҳим ака. — Кўп ўтмай такси ҳам келиб тўхтади. Навбат кутувчилар йўқ эди. Таксига яқинлашган эдим, кўкдан тушдими билмайман, уч-тўрт ёш йигит мени четга суриб, машинага ўтириб олишди.

Тўғри, ёшларнинг бари бирдай эмас. Уларнинг яхшиси ҳам, тарбия кўрмагани ҳам бор. Албатта, ҳаммасини ёмон отлиққа чиқариб бўлмайди. Баъзи ўсмир ёшларнинг камтарлиги, меҳнатсеварлиги, маданиятлилигини кўриб, қувонасан киши.

Шундай одобли, камтарин, меҳнаткаш, маданиятли йигитлардан бири беш фарзанднинг отаси, Тошкент педиатрия институтининг олий тоифали жарроҳи Избосар Азизовдир. Ёзнинг чилласи эди. Ошхона қурмоқчи бўлиб пойдевор қўйишга киришдим. Шунда у бетон қораётганимизни кўриб ўғли Бахтиёр билан менга кўмакка келди. Мен олқишимни айтиб, миннатдорчилик изҳор этдим.

— Киши каттага ҳурматда, кичикка иззатда бўлиб, ўз атрофидаги одамларга яхшилик қилиши керак, — деганди ўшанда Избосар. — Қарияларни ранжитмайлик, уларнинг дили оғримасин.

Унинг чин инсоний фазилатларга йўғрилган ушбу сўзлари ҳанузгача қулоғим остида жаранглаб туради.

Қидирбой ТУЛАБОЕВ,
кекса муаллим.

• 5 июнь—Жаҳон табиатни муҳофаза қилиш куни

«...ВАТАННИ СЕВИШ ДЕМАК»

ОЛАМДА нима кўп муаммо кўп бугун. Муаммолар ўз йўлига, уларнинг ечими бугун бўлмаса эртага топилади. Лекин жаҳонда яшаб турган 5 миллиарддан зиёд одамзотнинг келажагига, сайёрамизнинг собитлигига раҳна солувчи ягона муаммо олдимизда кўндаланг бўлиб турибди. У экологик, яъни табиатни муҳофаза қилиш, унга инсоф билан муомалада бўлиш муаммосидир.

Кўпинча кексаларнинг сўзларига қулоқ соладиган бўлсак бир нарсанинг гувоҳи бўламиз. Авваллари сувлар шишадек тиниқ, ҳаволар мусаффо, яйловлар ям-яшил, ерлар эса ҳар турли заҳарли кимёвий моддалардан холи бўлган. Ўша сувларни ичиб тўйиб бўлмас экан. Тупроқда ялангоёқ юрган одам эса 40 дардига даво топар экан. Бу каби эҳтирос билан ҳикоя қилинадиган хотиралар, аминмизки, жаҳондаги ҳар бир халқда бор бугун. Экологик муаммо фақатгина Ўзбекистонга ёки Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги таркибига кирувчи мустақил республикаларга тааллуқли эмас. Экологик ҳалокат жаҳоннинг энг катта дарёлари, энг катта уммонларидан тортиб энг олисда яшовчи майда элатларгача бирдек таҳдид солиб турибди.

Ҳар биримиз Ватанимизни севамиз. Ва буни ҳар бир айтган сўзимизда исботлашга ҳаракат қиламиз. Ўзимизни табиат ошиғи қилиб кўрсатиш учун уйимизда саъвадан тортиб, какликкача боқамиз. Уларнинг эса она табиат бағридан бутунлай йўқолиб кетаётгани, бугун Қизил китобда, эртага эса фақат суратларда қолиши мумкинлигини ўйлаб кўрмаймиз. Ватанини севган кимса энг аввало табиатни ардоқламоғи лозим.

Бугун оламни бирдек ларзага солиб турган экологик номутаносиблик ўз ечимини топиши мумкинми? Бунинг учун ҳар биримиз фидойи бўлмоғимиз керак. Заводдан чиқаётган заҳарли тутун, ерга солинаётган кимёвий ўғит, зилол сувларга ташланаётган чиқиндилар, ҳавони булғаётган чанг, бўронлар бизнинг назаримиздан четда қолмаслиги керак. Худди ана шу мақсадда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1972 йилдан бери 5 июнь кунини Халқаро табиатни муҳофаза қилиш куни сифатида белгилайди.

Ушбу кунда фақатгина шаҳримизда, республикамизда эмас, балки жаҳондаги барча мамлакатларда турли-туман тадбирлар ўтказилиши табиий. Алам қиладиган жойи шундаки, расман олиб қараганда 1 йилда фақат бир кунгина табиатни муҳофаза қиламиз. Аслида эса у ҳар лаҳзада, ҳар сонияда бизнинг меҳр-ардоғимизда бўлиши шарт.

Буюк рус ёзувчиси Михаил Пришвин: «Табиатни севиш — Ватанни севиш демакдир» деб ёзган эди. Бутун умрини табиатга, унинг сиру асрорларини роман ва қиссаларга кўчиришга бағишлаган адиб ўз ҳаёти билан чинакам табиатпарвар эканлигини исботлаган эди. Биз ҳам ўз ҳаётимиз ўзимизнинг ишимиз билан Ватанимизни, демак унинг табиатини кўз қорачиғидек асрай олишимизни намоён қилмоғимиз шарт. Энди бошқача иш тутишимиз ҳам мумкин эмас. Буни барча ватандошларимиз, ҳамшаҳарларимиз юрак-юракдан англаб етишларини истар эдик.

Ғолиб МИРЗО.

ДИЛЛАР ҚУВОНЧГА ТЎЛДИ

ХАЛҚЛАР дўстлиги орденли Тошкент Давлат аграр университетида

Ватаним, онажоним, доим ҳур бўлгин,
Осиё бағрида ярақлаган дур бўлгин,

шиори остида агрономия, иқтисод, ипакчилик факультетларининг дўстлик фестивали ўтказилди. Миллий таомлар билан безатилган дастурхон атрофига талаба ва ўқитувчилар йиғилган. Фестивални университет ректори Эркин Шайхов очиб, дўстликнинг буюк аҳамияти тўғрисида гапирди ва йиғилганларни байрам билан қутлади.

Шундан сўнг талабалар ўзлари тайёрлаган концерт дастурларини зўр маҳорат билан намойиш қилдилар. Айниқса, Дурдона Душамова ва Даврон Расуловлар томонидан ижро этилган «Отмагай тонг», қизлар фольклор дастасининг «Омон-ёр» қўшиқлари, раққоса қизларнинг «Гуллар», «Баҳор» рақслари, шунингдек спектакллардан кичик кўринишлар, миллий ҳазил ўйинлари, топишмоқлар барчанинг дилини хушнуд этди.

Шаҳло ШОИСЛОМОВА.

• Бўш вақтингиз қандай ўтяпти?

БОҒЛАР ҲУВИЛЛАБ ҚОЛМАСИН

ОДАТДА мактаб ўқувчиларининг ёзги таътил кунлари бошланиши арафасида шаҳримиздаги барча маданият ва истироҳат боғлари болажонларни бағрига чорлашга шай бўлиб турарди. Баҳаво, кўм-кўк, озода ва чароғон боғлар кичкинтойлар билан ҳамиша гавжум бўлар, уларнинг бу ерда мириқиб дам олишлари учун ҳамма нарса муҳайё қилинарди.

Назаримизда кейинги йилларда мана шундай муҳим ва хайрли ишга ҳам эътибор бирмунча сусайгандек кўринади. Бўлмаса боғ эшиклари дам олувчилар учун аллақачон очилган бўлишига қарамай шу кунгача улар тўла шайланмай қолмасди. Мисол учун биргина Ғалаба боғини олайлик. Унга ташриф буюрган кишига гўё боғ икки қисмга бўлингандек кўринади. Унинг Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси томонида бутунлай ўзгача манзара. Атроф йўлкалар тоза ва озода. Кўм-кўк ўтлар ва турли ранг-баранг гуллар билан ўралган йўлкачалардан ўтиб бораркансиз димоғингизга аллақандай хушбўй ҳид урилади. Кўргазма заллари атрофи ҳам шинам. Бу ерга қўйилган ўтирғичларда дам олувчилар мириқиб ҳордиқ чиқаришяпти.

Агар сиз у ердан туриб тиниқ ва мусаффоликда ном чиқарган кўл томон юрсангиз гўё бутунлай бошқа оламга кириб қолгандек ҳис этасиз ўзингизни. Мовий кўлнинг ҳозирги аҳволи шўринг қурғур оролни эслатади. Хўп, балки метро йўли ўтиши баҳонасида у сув билан тўлдирилмай қолгандир. Лекин атрофдаги тартибсизликларни нима билан изоҳлаш мумкин? Нега ҳавза бўйлаб кетган йўлкачалар ифлос. Улар четидаги яшил зоналар эса шундай ёғин-сочинли кунларда ҳам бир аҳволда ётибди. Нега боғ ичидаги эртаю кеч одамлар билан гавжум бўладиган ошхона ва чойхоналар бўм-бўш? Табиийки бу ҳақда боғ маъмуриятидан сўрасангиз, улар аҳволни дарҳол бозор иқтисодиёти қийинчиликларига буришади. Аслида ҳам шундайми? Йўқ, ҳаммаси эътиборсизлик ва қаровсизликда. Буниси ҳам майли. Энди сиз осма кўприкдан ўтиб кўл ўртасидаги «оролча»га келинг. Унинг ҳозирги кўринишидан ачиниб кетасиз. Ҳувиллаб қолган бу жой гўё бирор қурилиш майдонини эслатади. Чунки бир вақтлар ушбу «оролча»га кўрк бағишлаб турган чўмилувчилар учун ечиниб-кийинадиган хоналар бузиб ташланган, тахта, ғишт парчалари ҳар ерда сочилиб ётибди. Душхона эса харобага айланган. Нега бундай? Балки боғ маъмурияти уларни янгиламоқчидир. Лекин янгисини бунёд этишга киришмай туриб, эскисини бузишга бунчалик шошилмаслик керак эди.

Дам олувчилар билан суҳбатлашамиз.

— Ўзбекистон машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлайман, — дейди бизга Убайдулла Каримов. — Ишдан кейин ҳар куни шу боғда бироз ҳордиқ чиқариб сўнг уйга қайтардим. Кўлда чўмилиб, бутун charчоғимни унутардим. Ўрганиб қолганим учунми ҳозир ҳам бу ерга кирмай ўтолмайман. Лекин очиғини айтсам бу йил боғдан файз қочди.

— Олдинлари эрталабдан кечгача бу ерда турли тадбирлар ўтказиларди. Дорбозлар дордан тушмасди. Одамлар мовий кўлда мириқиб қайиқда сайр қилишарди — дейди боғнинг ҳозирги ҳолатидан афсусланиб, меҳнат кексаси Бобохон Шукуров.

— Талабаларга аввал яратилган шароитларни айтмайсизми, — дея суҳбатга қўшилди қурилиш техникумининг 2-курс талабаси Эргаш Хайруллаев. — Дарс тайёрлаш учун атайлаб шу ерга келардим. Боғнинг қаровсиз ва файзсизлиги туфайли ҳозир талабалар бу ердан оёқ узиб кетишган.

Ўзбекистон миллий боғида бўлганимизда ҳам икки хил манзарага дуч келдик. Боғнинг Халқлар Дўстлиги саройидан то Навоий ҳайкалигача бўлган қисми сўлим ва чиройли. Шунинг учун ҳам бу ерда дам олувчилар гавжум. Кўл томон яқинлашган сарингиз кўз олдингизда ўзгача манзара пайдо бўла бошлайди. Тўғри, қайиқ станциясида, сийрак бўлса ҳам кўл юзида сайр қилиб қайиқларда дам олувчилар аҳён-аҳёнда кўзга ташланади. Лекин барибир бу ернинг ҳозирги ҳолатини олдинги йиллар билан таққослаб бўлмайди. Кўл атрофи, чўмилиш ҳавзалари ҳувиллаб қолган.

Бир вақтлар кун бўйи шаҳримизнинг барча маданият ва истироҳат боғларида турли-туман тадбирлар, кўнгил очар ўйинлар ўтказиб туриларди. Нега энди улар йўқолиб бораяпти. Мутасаддиларнинг бу саволга ҳам жавоблари тайёр: «Боғдан одам қочди». Мана уларнинг баҳоналари. Ахир шундай катта боғлардаки дам олувчиларни жалб этадиган бирор тайинли тадбир бўлмагандан кейин қандай қилиб бу ер одамлар билан гавжум бўлсин? Юқоридаги каби баҳона изловчиларга мисол тариқасида «Меҳржон» боғини келтириб ўтмоқчимиз. Бир вақтлар у ердан ҳам «одам қочганди». Лекин кейинги икки-уч йил ичида ушбу боғга эътибор кучайтирилди. Дам олувчиларни қизиқтирувчи турли-туман тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Тез-тез кўнгилочар ўйинлар ўтказиб турилди. Бир сўз билан айтганда боғ қайтадан ёшартирилди. Эндиликда бу ер дам олувчиларнинг севимли масканига айланганини ҳеч ким эътироз эта олмайди. Болалар учун мўлжалланган ушбу масканда ҳатто катта ёшдагиларнинг ҳам кун бўйи сайр қилиб юришганини кўрасиз. Кўриниб турибдики, баҳона билан иш битмайди. Агар боғларимиз чинакам маданий ҳордиқ чиқариш масканига айлантирилса, уларнинг дам олувчилар билан доим гавжум бўлишига асло шак-шубҳа йўқ.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

• Маданий меросимиздан

Мурод МИРЗО.

БУНЁДКОР СОҲИБҚИРОН

ЎҚИЕТГАНИНГИЗ ушбу асар буюк давлат арбоби ва атоқли саркарда Амир Темур номи билан боғлиқ, асосан Ўзбекистонда жойлашган қадамжолар, унинг сaъй-ҳаракатлари билан Шаҳрисабз, Самарқанд ва бошқа шаҳарларда қурилган бинолар: масжидлар, мадрасалар, қасрлар ва чорбоғлардан айримлари ҳақида қимматли маълумотлар келтиради.

Асар «Темур тузуклари», Шарафуддин Али Яздийнинг «Зафарнома», ибн Арабшоҳнинг «Ажойиб ул мақдур», шунингдек темуршунос олимларнинг асарларидан фойдаланган ҳолда яратилган. Келтирилган фактлар тўғри, воқеаларга берилган баҳолар ҳақиқий.

Мурод Мирзо Аҳмадқори ўғли қобилиятли йигит. Унинг Амир Темур ва Темурийлар даври тарихи ва маданиятини ўрганишдек савоб ишга қўл уриши ибратли. Мен унинг келгусидаги ишларига муваффақиятлар тилайман.

Бўрибой АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тарих фанлари доктори, профессор, Беруний номидаги Давлат мукофоти соҳиби.

Қимматли газетхонлар! Қадим тарихимиз, меъморчилигимиз ҳақида баҳс юритувчи «Бунёдкор соҳибқирон» асарини бугундан бошлаб ҳар «Дам олиш оқшоми»да эълон қилиб борамиз.

ОҚСАРОЙ

БИЗ узоқ йиллар ўз тарихимизни сохталаштириш билан овора бўлдик. Бу ҳол Амир Темурга нисбатан бўлган муносабатимизда ҳам яққол кўзга ташланади. Энди Амир Темур фаолиятига янгича мушоҳада билан қарамоқдамизким, бундан қувонмоқ керак.

Амир Темурнинг меъморий ёдгорликларни бунёд этиш борасидаги хизматлари ўрнак бўларли даражада.

Соҳибқирон томонидан барпо этилган ёдгорликларнинг муҳим қисми ўзи туғилиб ўсган Кеш (ҳозирги Шаҳрисабз) шаҳридадир.

1378—1379 йиллардаёқ Амир Темур кўҳна Кешда буюк ободончилик ишларини бошлаб юборганди. Навқирон шаҳар ҳақида сўзлаганда кишилар кўз олдида аввало Оқсарой гавдаланади.

Маълумки, ушбу сарой 1380 йилда қурила бошланган. Бу соҳибқироннинг Хоразмга қилган зафарли юриши билан боғлиқдир. 1404 йили битган бу меъморий обида Амир Темурнинг волидаи муҳтарамаси Тегина бегим Моҳ (асли бухоролик) шарафига қурилган. Ёдгорликнинг улуғворлиги ва муҳташамлиги ҳақида жаҳонгир саройининг тарихчиси Шарафуддин Али Яздий зўр завқ-шавқ билан шундай деб ёзган эдилар: «Кунгурасининг баландлиги чексиздир. У само юлдузларининг кўзлари билан баҳслаша олади». Уни айрим манбаларда эса дунё санъатининг кўрки бўлган «Тож Маҳал» билан тенглаштирилиб келинган. Оқсарой ҳақида машҳур тарихчи Абдураззоқ Самарқандий қуйидагича ёзган эди: «Темур ишга яроқли бўлганларнинг ҳаммасини Хоразмдан Мовароуннаҳрга кўчириш учун буйруқ берди... хоразмлик усталар баланд ва салобатли сарой қуришди, ҳозир у Оқсарой номи билан машҳур». Бир вақтлар гўзал бўлган ушбу ёдгорликнинг бугунги аҳволи ачинарли даражада.

Ҳозирда унинг фақат кираверишдаги пештоқнинг бир-биридан ажралган икки асосигина сақланиб қолган ва шу кунларда чор-ночор манзара билан гавдаланади. Унинг жуда улкан бўлган пештоқи қулаб тушган. Бу пештоқ Ўрта Осиёдаги энг йирик пештоқ ҳисобланиб, унинг равоқ оралиғи 22,5 метрдир. Агар ҳозирда сақланиб қолган XIV асрга оид обидалар пештоқи билан таққосланса, унинг нақадар кенглигига ишонч ҳосил қилиш мумкин. Оқсарой деб аталишига сабаб, обиданинг ой ёруғида жилоланиб, оқариб кўринганлигидадир. Юқорида тилга олинган фируза рангли жилолар, ёзувлар орасида обидадаги ишланган безакларнинг вақти (16. 10. 1395—5. 10. 1396). Оллоҳ ва Темурга оид байтлар битилган. Испан элчиси Рюи Гонзалес де Клавихо 1403 йили бу ердан Самарқанд шаҳрига ўтаётганда обида ҳали қуриб битказилмаган эди. Лекин, бунга қарамай у ўз хотираларида Оқсаройнинг гўзаллигидан ҳайратланганлигини ва қойил қолганлигини ёзган: «Зеро, бутун бино зарҳал ва ложувард билан қопланган бўлиб, у ерда (Шаҳрисабзда) саройнинг шунча бўлма ва оромгоҳларини кўрсатдиларки, улар ҳақида жуда узоқ сўзлаш мумкин. Сарой зийнатлари олтиндан ва бошқа ранглардан ҳайратомуз ишланган эди. Ҳатто моҳир усталари билан жаҳонга машҳур бўлган Парижда ҳам бу иш жуда гўзал ҳисобланган бўлар эди».

Сарой қурилиши учун қарийб 20 йил вақт кетган. Тарихчиларнинг ёзишларича, Оқсарой яшаш учун (турар жой) ва жамоат ишлари учун (давлат ишлари) мақсадида қурилган ёдгорлик деб айтилади. Амир Темур авлоди бўлмиш Бобур Мирзонинг таъкидлашича, сарой ичида хоналар бўлиб, бу хоналар катта ҳовли атрофида жойлашган, ён тарафларидаги хоналарда эса турли масалалар билан шуғулланувчи маслаҳатчилар учун кичик хоналар жойлашган. Ички томонда ҳарам ва Амир Темурнинг хонаси мужассам. Амир Темур томонидан қурилган ушбу саройнинг энг ноёб ўзига хос хусусияти шундаки, саройда ҳовуз ишланган бўлиб, унга сув Тахти Қорача довонидан қўрғошин қувурлар орқали 35 километрлик масофадан тоғдан, табиий равишда оқиб ўтган. Тахтиқорача деган жой Самарқанд билан Китоб ўртасидаги тоғ бўлиб, у ердан чашма орқали сув келган. Бамбук қувурлар орқали қимиз ҳам оққан деган фикрлар мавжуд.

Оқсарой майдони 300 метр кенгликда бўлиб, ёзда дам олиш хонаси ва гўзал хоналари сақланиб қолган. Миноранинг вайрона ҳолатидаги баландлиги ҳам 38 метрдир, агар пештоқнинг кенглиги 40 метрга яқинлиги назарда тутилса, солномаларда эслатилганидек, унинг пештоқи галереяси рўй-рост баландлиги 50 метрдан ортиқроқ бўлган, деб фараз қилинади. Бу ҳозирги вақтдаги 16-18 қаватли биноларнинг баландлиги билан тенгдир. Оқсарой аслида кўк рангда бўлгани билан, оқлиқ, софлик, олижаноблик деб билинган. Безаклари Самарқанддаги обидаларникидан фарқ қилади. Тилла суви суртилган ранглар унинг ҳуснини ошириб, доира шаклида ишланган, қора ранглар Маккадаги тошга, кўк ранг беғубор осмонга қиёсланган. Оқсаройга ҳусн бахш этиб турган арабий ёзувлар орасида Амир Темурнинг «Қудратимизга шубҳанг бўлса, биз қурдирган иморатларга боқ» — деган ёзув қолдиқлари бор. Арабий ўқилиши қуйидагича: «Мен шакка фи валаятино ва караматино фанзар ила иморатино».

Оқсаройда учта, қалъада эса тўртта дарвоза бўлиб, уларнинг оралиғида узун йўл ҳам бўлган.

Бир нарсани ойдинлаштириб олмоқ керакки, саройнинг тасвир кошинларида Ироқ, Эрон, Озар меъморчилигига хос ҳолатлар учрамайди. Балким уларнинг услублари юқори сарой хоналаридаги кошинларда ўз аксини топгандир. Афсуски, давр обидани хароб ҳолга келтиргани туфайли бу ҳақда қатъий фикр айтиб бўлмайди. Лекин, бу санъат кошонаси мусулмон меъморий услубида яратилган ва мўътабар Қуръони Каримдаги оятлар асосида тикланган халқнинг ижодидир. Бундан ташқари, Оқсарой сиртини турли-туман услубий кўринишни ўзида акс эттирувчи кошинлар учун 35 минг турли ҳажмдаги қолиплардан фойдаланилган. Кошинлардаги ўзига хос тасвир кўринишларининг ўзи 800 хилдан ошади. Бундан кўринадики, жаҳон меъморчилиги тарихида бундай бино бошқа бўлмаган. Улкан сарой қурилишига тахминан 100 мингга яқин одам, 30 мингга яқин ғишт терувчи, 20 мингга яқин кошинкор уста иштирок этган. Уларни боқиш учун 700 га яқин қозон осилган. Амир Темурнинг олий мақсади зафарли Хитой сафари поёнига етгач, Оқсарой кошонаси пойида беқиёс тантана, шодиёна ўтказмоқчи эди. Амир Темур 1405 йили вафот этиб, Оқсаройни на тугал кўрди, на Хитойни олиш ниятига эришди.

Тарихий манбаларни ўрганиш жараёнида Оқсаройни тавсиф этган тарихчилар унга турли-туман асосланмаган «илмий» даъволар қилганлар. Айрим тарихчиларнинг ёзишига қараганда, саройнинг юқорисидаги ўрта равоқларнинг бирлашиш маркази 27 метр, ердан ўрта равоққача 62 метр бўлган.

Ҳар бир салтанатнинг ўзига хос рамзий белгиси мавжудлиги тарихдан маълум. Буюк жаҳонгир Амир Темур Кўрагоний Баҳодирнинг ҳам давлат белгиси — уч ҳалқадан иборат бўлган. Ҳалқалар уч ҳудудий иқлим — шимол, жануб, ғарбда ташкил этилган салтанатга ишорадир. Ҳалқанинг остида эса ой, қуёш, арслон тасвири туширилган ва «Куч — адолатда» деб араб алифбосида ёзиб қўйилган. Жаҳонгир асосан ўз салтанати белгисини айрим маҳобатли обида пештоқида, зафар яловида акс эттирган. Амир Темур волидасининг хотираси учун қурдирган Оқсарой меъморчилик обидасининг кириш эшиги тепасидаги пештоқда ҳам жаҳонгир салтанати белгиси акс эттирилган.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, Оқсаройни авайлаб-асраб, авлодларга етказиш лозим!

• Ҳаёт сабоқлари

БИРГИНА ОНАСИ КЕЧИРДИ

СОБИР Тошкентга, мактабни аъло баҳолар билан тугатгач, ўқишни давом эттириш мақсадида келиб қолганди. Ота-онаси асли фарғоналик. Чўлни ўзлаштиришга ҳужум бошланган йиллари Янгиерга кўчиб келиб қолишган. Отаси вафот этгандан сўнг онаси бир этак бола билан Янгиерда муқим қолди. Собир институт суҳбатидан муваффақиятли ўтиб, ўқишга кирди, аммо ётоқхонадан жой ололмади. Излаб-излаб Эски шаҳар томондаги бир ҳовлидан кичик ҳужрани ижарага олди. Каттакон ҳовлида шаддот бир аёл фарзандлари билан яшарди. Қизи Шарофат Собирлар тенги, ҳеч қаерда ўқимас, онаси тайёрлаб бериб турадиган сомса, манти, хоним каби таомларни Эски Жўва бозорида сотар, тирикчиликлари шу билан ўтиб турарди. Собир ҳам бу оилага тезда кўникиб кета қолди. Ўқишдан бўш қолган вақтлари уларга қарашиб ҳам турди. Айниқса Шарофат билан яқин ва сирдош бўлиб қолди. Бора-бора бекитиқча учрашиб турадиган одат чиқаришди, Шарофат онасидан яширин Собирнинг кулбасида ётиб қолгани ёмон бўлди. Йигит тўртинчи курсни тугатиш арафасида Шарофат эркаланиб:

— Собир ака! Тезроқ тўйимизни қилмасак бўлмайди. Фарзанд кутаётирман! — деганида бўшашиб ерга ўтириб қолди.

Ҳали оила, ҳаёт ҳақида тузукроқ ва мустақил ўйлаб кўрмаган Собирнинг бу гапга кўнмай иложи йўқ эди. Иримига тўй ҳам бўлиб ўтди. Собир ичкуёв бўлди. У ўқишни тугатган йили фарзанд кўрди. Собирдан ўз онаси жуда норози бўлди. Начора. Ноилож кўнди.

Собир муҳандис бўлиб иш бошлади. Шарофатнинг талаб ва қилиқлари кундан-кун кўпайиб борарди: «Уни олиб берасиз, буни олиб берасиз. У ёққа борасиз, бу ёққа бормайсиз...» Собирни хотини жиловлаб олганди, ўзи бошқарарди. Энг ёмони эрининг ака-укалари, онаси олдига — Янгиерга боришини ман этиб қўйди: «Онангиз Сизга гап ўргатади, бормайсиз!» — деб туриб олди.

«Агар соғинишса, ўзлари келиб кўриб кетишаверади», Шарофатнинг бу гаплари ҳам узоққа чўзилмади. Бир йил—ярим йил ўтгач: «Бизнинг уй мусофирхона эмас, ҳадеб қишлоқиларингиз келавермасин!» деб туриб олди. Буни эшитган Собирнинг онаси юрагини чангаллаб қолди. Энди у соғинганда ҳам ўз ўғлини кўролмасди. Шу аҳволда йиллар ўтаверди. Тўнғич ўғил Шерзод ўн ёшга кирди, ҳаёт эса ўша. Ҳар куни жанжал билан ўтиб борарди. Мана ўн йил ўтибдики, Собир Янгиерга бориб онасини кўриб келолмайди. Аҳён-аҳёнда онаси келиб турарди, уч-тўрт йил бўлди, келмай қўйди. Балким бетобмикин? Ёки... Ўғил онасини ўйлаб кетди.

...Агар Собир бетоб бўлиб қолмаганда балки ҳаёти шундай давом этаверармиди? Юраги бирдан қаттиқ уриб қолди-ю, «тез ёрдам» уни зудлик билан касалхонага келтириб ташлади. Тўртинчи куни кўзини очган Собир:

— Ҳеч ким хабар олгани келдими?— деб сўради ҳамширадан. «Йўқ» деган жавобни эшитгач, индамай ўз палатасига кириб кетди. Шарофат эртасига ҳам, индинига ҳам эридан хабар олгани келгани йўқ. Эсини таниб қолган Шерзодни ҳам юбормади.

Собирнинг мусофирлиги шунда билиниб қолди. У эшикка тикилиб ётар, бирор кун Шарофат келишини кутарди. Аммо ундан дарак йўқ. Шу аҳволда йигирма кун ўтди. Хабар олишни на Шарофат, на ўғли Шерзод истамаётгандек эди. Шуларни ўйласа Собирнинг юраги бир санчиб қўярди. Начора? Тақдир экан, пешонада борини кўраверади энди!

— Эртага сизга рухсат бермоқчиман. Уйингиздан бирор кимса келиб олиб кетадими? — деб сўради бош шифокор. Собир бошини қимирлатиб: «йўқ» деб қўяқолди. Шифокор чиқиб кетди-ю, ҳамшира қиз кириб:

— Сизни бир аёл йўқлаб келди! — деди. Собир шошиб қолди. Шарофат! Наҳотки, Шарофат бўлса! Энди эсига тушдимми?

— Ҳозир! — деди-ю, Собир ўрнидан туриб остонада елкасига оқ халат ташлаган онасига кўзи тушди.

— Ойи! — деди-ю онасининг бағрига отилди. Онаси бағрида бир ёқимли илиқлик туйди-ю, қафасдан чиқиб кетган қуш каби енгил ҳис қилди ўзини. Беихтиёр кўзларидан ёш қуйила кетди. Энтикиб-энтикиб, ўксиб-ўксиб йиғларди.

— Тузукмисан, ўғлим? Сени қидирмаган жойим қолмади. Хотининг уйига қўймагани етмагандек, сенинг касалхонадалигингни ҳам айтмади. Нима бало, ораларингдан ола мушук ўтиб қолдими? — дерди она ўғлини ҳамон бағридан қўйиб юбормай.

— Ойижон, мени олиб кетинг, ўзимизнинг уйга!—дея гапирди Собир, болалардай содда ва эркаланиб.

— Албатта, Собиржон! Сени энди бу ерларда қолдиролмайман. Бирга олиб кетаман.

Эртаси куни Собир онаси олдига тушиб Янгиерга йўл олди. Улар тушган автобус шаҳардан чиққач, Собир ҳаётда жуда қаттиқ янглишганини сезди. Унинг хатосини биргина онаси кечирганди.

ТЎЛҚИН.

Дилкаш суҳбат.

Равиль Альбеков сурат-лавҳаси.

• Хоҳ ишонинг, хоҳ...:

МУҲАББАТ ЁШ ТАНЛАМАЙДИ

ЎЗИДАН анча катта одамга турмушга чиқиш ёки уйланиш ҳозирги пайтда ғайриодатий ҳол эмас, албатта. Эркак ва аёл табиатининг мос келиши, бир-бирини тушуниши ва энг муҳими муҳаббатнинг бўлиши оила қуришга замин яратади.

Машҳур испан ёзувчиси, Нобель мукофотининг соҳиби 75 ёшли Камилио Села 35 ёшли журналист аёл Марино Кастанони севиб қолган. Бир йил ўтмай улар никоҳ қурганлар. Рус ёзувчиси Василий Жуковский эса завжасидан 38 ёш катта эди. Шунга қарамай уларнинг икки нафар фарзандлари бўлган. Фёдор Достоевскийнинг хотини билан орасидаги фарқ 25 ёш бўлиб, уларнинг ҳам икки боласи бор эди.

Бундай мисоллар жуда кўп. Масалан, Дмитрий Менделеевнинг хотини билан орасидаги фарқ 30 ёш, Лопе де Вега 30 ёшдан ортиқ, Теодор Драйзер 28, Пабло Пикассо 40 ёш бўлган. Ҳатто машҳур Чарли Чаплин ҳам умр йўлдошидан 36 ёшга катта бўлиб саккиз фарзанд кўрганлар.

Бу ҳол аёллар орасида ҳам учрайди. Машҳур Америка киноюлдузи Сюзан Сарандон ҳозирда ёш актёр Тим Роббинсон билан турмуш қурганини кўпчилик билади. Сюзан Тимдан 15 ёш катта. Руҳиятшуносларнинг фикрича, ёшда катта фарқ бўлган оилалар тинч-тотув ва аҳил умр кечиришар эканлар.

Назира СОДИҚОВА.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Яхши сақланган ГАЗ-21 автомашинаси сотилади.
Телефон: 65-20-11.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 7. VI

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Бугунги хабарлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Совға».
18.40 «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Флорида Низомиддинова». Видеофильм.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мутахассис маслаҳати.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Устозлар ва шогирдлар». Абдулла Қодирий номидаги Маданият институти ўқитувчи ва талабаларининг концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат».
22.00 Санъат усталари ижросида концерт.
22.30 «Яна учрашамиз».
22.40 «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
00.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.30 «Бизнинг суҳбат».
20.50 «Билиб қўйган яхши».
21.10 «Ҳамшаҳарлар».
21.55 «Судланувчи». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Капитан Врунгелнинг саргузаштларини... тингланг, томоша қилинг».
8.40 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 19 ва 20-сериялар.
9.40 «Нима! Қаерда! Қачон!».
10.40 Шеърият альбоми.
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Гол».

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
16.05 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 1-кўрсатув.
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Технодром».
17.35 «Палитра».
18.10 «Гол».
18.40 «Ҳафтанинг акс-садоси».
19.10 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 19-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 20-серия.
20.55 «Спорт уик-энди».

«Янги студия» таништиради:

21.10 «Матбуот-клуб».
23.35 «Монтаж».
23.55 «Ассалому алайкум!». Танаффус пайтида (23.00)— Янгиликлар.

*

00.15 Теннис. Франциянинг очиқ чемпионати.
01.15 Футбол. Украина чемпионати. «Днепр» (Днепропетровск) — «Динамо» (Киев). 2-тайм.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Тонгги концерт.
8.10 «Мутлақо махфий».
9.05 «Бола тилидан».
9.35 «Юлдузлар ёғилганда».
10.35 Хонаки экран. «Номинг ўчсин уруш». Бадиий фильм. «Фредерик Форсайт таништиради» телесериалидан (Овросиё ТВ).
12.15 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
12.30 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси.
13.00 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.25 Кундузги сеанс. «Ефрейтор Збруевнинг етти қайлиғи». Бадиий фильм.
14.55 Иркутск филармонияси яккахонларининг ансамбли чалади.
15.25 Янгиликлар.
15.40 «Трансросэфир».
16.25 «Сайёрадош қўшнилар»

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Криминал хабарлар экрани.
19.15 «Москвадан гапирамиз».
20.00 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Ғолиб». Бадиий фильм. «Криминал ходисалар» туркумидан (АҚШ).

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Хоккей. Стэнли кубоги.

Сешанба, 8. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Узоқ йўлдаги учрашув» Телефильм.
8.00 Болалар учун фильм. «Чипполино».
9.20 Ўзбек тилини ўрганамиз.
9.50 «Орол куйлари». Фильм-концерт.
10.10 «Ёшлик» студияси. «Тежамкорлик сирлари». Ёш оилаларга маслаҳатлар.
10.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Бугунги хабарлар.
18.10 «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
18.40 «Конимехлик чўпон». Телефильм.
18.55 «Истиқлолим — истиқболим». Жиззах вилоятидан кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Тановар» миллий рақс ансамблининг янги дастури.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.40 «Ижод саҳифалари». Тошпўлат Аҳмад.
22.25 «Санников ери». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Тунги эрмитаж». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Мусиқий меҳмонхона».
20.30 «Кибернетика ва ҳуқуқ».
21.00 «Мени шундайлигимча эслаб қолинг..».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильм.
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 21-серия.
9.50 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 4-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Капитан Немо». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.35 «Картина». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
14.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
16.05 Эстрада концерти.
16.15 «Ўзбекистон — қадрдон юртим. Руслар».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Дунё томонлари» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 Москва кинофестивали олдидан.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал премьераси. 21-серия.
20.55 «Беларусь дўстларни кутиб олмоқда». Минскдан кўрсатилади.
22.15 «Матбуот-экспресс».
22.30 «Бир боқишда муҳаббат».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Джаз калейдоскопи».
00.20 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 4-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мусиқа йирик планда.
8.40 «Ўлиш қўрқинчли эмас». Бадиий фильм.
10.20 «Параллеллар».
10.35 «Одамлар олдида юзимизни ёруғ қил».
11.00 Хонаки экран. «Лев Толстой»., Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Телебиржа».
14.35 Янгиликлар.
14.50 «Рост» студияси. «Қуёшли диск». 1-қисм.
15.20 Ота-оналар учун эртаклар. «Қалбдан қалбга».
15.50 «Трансросэфир».
16.35 Александр Дольский куйлайди.

*

17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Миллий сиёсат хроникаси. «Шимолий Кавказ сабоқлари».
19.40 «Телематн».
19.45 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 176-серия.
20.35 «Динозаврга айланмайлик».
20.50 Спорт кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Асил ҳолича».
22.20 «Каунтдаун».

Чоршанба, 9. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «У «Гиря»ни севарди». Телефильм.
8.00 «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм.
9.20 Турк тили.
9.50 «Ёшлик» студияси. «Фарғона илҳомлари».
10.40 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Бугунги хабарлар.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Армонли дунё». Шуҳрат Зиёмуҳамедов.
18.50 «Мусаввир». Телефильм.
19.05 «Ёз неъматлари — эл дастурхонига». Тошкент вилояти Зангиота туманидан кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Республика газеталарининг шарҳи.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Чолғу куйларидан концерт.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Марду майдон». Сурхондарёлик ишбилармонлар иштирокида тайёрланган шоу-бизнес кўрсатув.
22.30 «Қизил олма». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Кичик саёҳат».
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Тошкент: шаҳар юмушлари».
20.50 «Қизиқарли учрашувлар».
21.40 «02» тўлқинида.
22.00 «Ёввойи». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Қувноқ нотачалар».
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Савдо кўприги».
9.50 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 5-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Капитан Немо». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.25 «Картина». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
13.50 Мультфильм.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.40 «Хит-мастер 50x50».
16.30 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси (АҚШ).
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Таниш нотанишлар» кўрсатувини таништиради.
18.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Миниатюра».
19.00 «Қизил квадрат».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Меценат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.10 «Мулкдор алифбоси».
21.25 «Матбуот-экспресс».
21.40 «Майкл Жексон ҳикоя қилади...».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «L—клуб».
00.25 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 5-серия.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан чоршанба, 9 июнь куни «Дубль IV» кўрсатувлари соат 15.05 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.05 «Сигнал».
15.20 Янгиликлар.
15.35 «Рост» студияси. «Куёшли диск». 2-қисм.
16.05 «Ретро-шлягер».
16.35 «Икки киши учун қўшиқ».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 177-серия.
20.15 «Келинг, аниқлаб олайлик».
20.30 «Ксюша ҳузурида».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 Хоккей. Стэнли кубоги. Финал.
23.50 Криминал хабарлар экрани.

Пайшанба, 10. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Куйла, дуторим». Фильм-концерт.
7.55 «Самурайлар байроғи». Бадиий фильм. 1-серия.
9.05 Араб тили.
9.35 «Кичкинтой» студияси. «Табиат алифбоси».
10.05 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.20 «Ёшлик» студияси. «Орзулари ойдин».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Бугунги хабарлар.
18.10 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
18.40 «Назорат ойнаси». Фарғона вилоятида электр қувватидан фойдаланиш.
19.15 «Танлов». Телефильм.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 «Қўшиқ рақсга уланса». Ёдгора Нурматова ва Муҳиддин Мамадалиев.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ислоҳот ҳақида суҳбатлар.
21.40 «Мулоҳаза». Спектаклда мусиқа ва қўшиқнинг ўрни.
22.20 «Жиноят жазосиз қолмайди». Қашқадарё вилоятида ҳуқуқ-тартибот органлари вакилларининг меҳнаткашлар билан учрашуви.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Табассум».
19.00 Болалар учун фильм. «Мишка — сеҳргар».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Кинолавҳа.
20.00 Халқаро симпозиумдан лавҳалар.
20.30 «Тошкент оқшомлари».
21.40 Матбуот саҳифаларида (рус тилида).
21.50 Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.10 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
9.50 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 6-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Капитан Немо». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.25 «Картина». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
13.45 Мультфильм.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.40 «Қизлар орасидаги сир».
16.10 «Янги номлар».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.55 «Останкино» концерт студиясида ёзувчи Вячеслав Иванов билан учрашув.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Кремль деворлари ортида».
21.05 «Мосфильм»нинг 70 йиллигига. «Орзу-умидлар даври». Бадиий фильм (1984 й.).
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Катта сайр».
00.20 «Матбуот-экспресс».
00.30 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 6-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Мульти-пульти.
8.15 «Нота бене» студияси.
9.10 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
9.55 «Бурда моден» тавсия этади...
10.25 «Йўлдаги суҳбат». В. Лакшин.
11.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 177-серия.
12.00 «Параллеллар».
12.15 Джаз куйларидан концерт.
12.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.10 Кундузги сеанс. «Гаровга олинган». Бадиий фильм.
14.35 «Ҳали англанмаган конкот».
15.05 Александр Дольский куйлайди.
15.30 Янгиликлар.
15.45 Мульти-пульти.
16.15 «М-трест».
16.30 «Винил чангалзорлари».

*

17.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.50 Спорт кўрсатуви.
19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 178-серия.
20.45 Катталар учун мультфильм.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
22.00 «К-2» таништиради. «Бизникиларни билиб қўй».
23.00 «Нота бене» студияси.
23.55 Баскетбол шарҳи.

Жума, 11. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Қадрдонлар кўчаси». Телефильм.
8.00 «Самурайлар байроғи». Бадиий фильм. 2-серия.
9.05 «Аския». Телефильм.
9.50 «Ёшлик» студияси. «Сиз бу йўлда адашманг...».
10.30 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Бугунги хабарлар.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Ишонч». Қашқадарё вилояти ёшлари ҳаётидан.
18.55 «Чорвадор».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мусиқий дақиқалар.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Абдужаббор Латипов куйлайди.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мустақиллик ва қонунчиликни ривожлантириш».
22.15 Мумтоз куйлардан концерт.
22.55 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» (Тошкент) — «Нефтчи» (Фарғона). 2-тайм (ёзиб олинган).
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Болалар учун фильм. «Офтобдек ёруғ шам».
9.30 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.20 «Америка М. Таратута билан».
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Театр шинавандалари, Сизлар учун!

11.20 Р. Нэш. «Ёмғир сотувчиси». К. С. Станиславский номли Москва драма театрининг фильм-спектакли.

*

13.50 Мультфильм.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.10 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.35 «Мусиқий прогноз». Кўп серияли телефильм премьераси. 1-серия.
16.05 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 2-кўрсатув.
16.20 «Рок-сабоқ».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Биз қайси қонунга биноан яшашимиз керак!» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Инсон ва қонун».
18.15 «Америка М. Таратута билан».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Детективлар клуби»да. «Жозибали манекенлар» Телевизион бадиий фильм премьераси («Линда» телесериали), (Венгрия телевидениеси, «Теле-пи-арт» студияси).
21.30 «Матбуот-экспресс».

«ВИД» таништиради:

21.45 «Сиёсий бюро».
22.20 «Музобоз».
23.35 «Авто-шоу».
23.50 «Хит-конвейер». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Танаффус». Владимир Виардо чалади (фортепиано).
8.20 «Мўмин-қобил йўлбошчилар».
8.50 «Тилла шпора».
9.20 Мульти-пульти.
9.35 «Оқ қарға».
10.20 Джаз куйларидан концерт.
10.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 178-серия.
11.40 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
11.55 Россия қобусномаси. «А. С. Пушкин ва рус маданияти тақдири».
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Ижица».
13.35 «Телематн».
13.40 «Телебиржа».
14.10 Янгиликлар.
14.25 «Рост» студияси. «Биз мусиқани кўра оламиз».
14.55 Мульти-пульти.
15.15 Жума кунлари Дисней. «Паришонхотир профессор». Бадиий фильм. 1-серия.
16.10 «Олтин Остап». Москвада.

*

17.00—19.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.10 «Ҳар бир кун байрам».
19.20 Телеэкранда — премьера. «Яна бир сир». Бадиий фильм. «Фредерик Форсайт таништиради» телесериалидан (Овросиё ТВ).

*

21.00 Туркия телевидениеси Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 Хоккей. Стэнли кубоги. Финал.
23.40 «Сариқ сувости кемаси» клуби.

Шанба, 12. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Олти жаҳонгашта». Бадиий фильм.
9.05 «Алифбо сабоқлари».
9.35 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хизмат кўрсатган хор жамоасининг концерти.
10.05 Ўсмирлар учун. «Улғайиш поғоналари».
10.35 «Аёл ҳақида сўз».
11.15 «Шеърият дафтаридан». Алижон Ниёзов, Холмуҳаммад Ҳасанов.
11.30 «Қишлоқ стадионларида».
11.50 «Ёшлик» студияси. «Қувноқлар ва зукколар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Санъат ғунчалари».
18.30 «Цирк! Цирк! Цирк!».
19.20 Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Таэквондо бўйича Ўзбекистон чемпионати.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.25 Комилжон Отаниёзов номидаги «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
21.00 «Туркистон» ахбороти.
21.30 «Тутилсин ва зарарсизлантирилсин». Бадиий фильм.
22.55 Республика газеталарининг шарҳи.
23.05 Юлдуз Абдуллаева куйлайди.
23.55 «Тунги ёғду». Дам олиш программаси.

● ЎзТВ II

17.00 АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

6.50 Россиянинг Давлат Мустақиллиги тўғрисидаги Декларация қабул қилинган кун.
6.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
7.00 «Матбуот-экспресс».
7.10 «Олтин сочмалари». Анадирдан кўрсатилади.
7.45 «Марафон-15» таништиради...
8.10 Шанба кунги дастхат.
8.40 «Резонанс» студияси таништиради...
9.10 «Мусиқий дўкон».
9.40 «Исмингиз нимани англатади!»
10.50 Сергей Есенин ижоди ҳақида кўрсатув.
11.35 Ўтмиш. «Василий Буслаев». Бадиий фильм.
13.05 С. Рахманинов мусиқасига бағишланган фильм премьераси.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.50 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви.
15.30 «Янгра, гармонь!»
16.15 «Қизил квадрат».
16.55 «Қойилмақом етовлон».
18.00 Томошабинларнинг талабларига биноан. «Содиқ дўстлар». Бадиий фильм («Мосфильм», 1954 й.).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ток-шоу: янги Россия».
21.15 «Матбуот-экспресс».
21.25 Россия Марказий концерт залида байрам концерти. Кўрсатув тугагач — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.50 «Парламент соати».
8.50 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш».
9.20 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
10.05 Славян ёзуви ва маданияти байрами.
10.50 «Қишлоқдаги джентльменлар».
11.30 «Киж узра қўшиқлар».
12.15 Кундузги сеанс. «Душанбагача омон бўлсак». Бадиий фильм.

*

13.55—17.20

«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.55 Дунё воқеалари.
14.05 «Жаҳон ва биз».
14.40 «Светлица польска».
15.20 «Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда».
16.05 «Таниш номлар».
16.35 «Торлар қўшиғи».
17.05 «Бу сирли олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.20 «Таврия саройида зиёфат».
18.30 «Ҳар бир кун байрам».
18.40 «Одимлар».
19.25 Телеэкранда —премьера. «Степан Гусляковнинг ҳарами». Бадиий фильм.

*

21.00—23.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.25 Тунги сеанс. «Шақолни ўлдириш». Бадиий фильм.
00.45 Спорт кўрсатуви.

Якшанба, 13. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Мўъжизакор гўзаллик сирлари». Телефильм.
7.25 Лирик концерт.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 19—20-сериялар.
10.00 «Болалар».
10.40 Инглиз тили.
11.10 Халқ ижодиёти. «Алла». Республика танлови ғолибларининг концерти.
12.40 «Ватанпарвар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Хом хаёл». Мультфильм.
18.10 «Машраб». «Ўзкинохроника» премьераси.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 «Ойнаи жаҳонда...».
20.15 «Якшанба оқшомида».
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 «Шунчаки ҳазил...».
22.40 «Армон». Бадиий фильм.
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

7.00—12.00

* * *

17.00—23.30
АШҒАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.40, 14.15, 21.45 — Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Авто-шоу».
7.45 «Технодром».
8.00 «Марказ».
8.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.00 «Ҳамма уйдалигида».
9.30 «Спортлото» тиражи.
9.45 Жаҳон халқлари ижоди.
10.15 «Ҳарбий ревю».
10.45 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
11.15 «Пи» белгиси билан.
12.05 «Мулкдор алифбоси».
12.20 «Янги авлод танлайди».

«КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:

13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.00 Янгиликлар.
14.20 «Ҳунарли хор бўлмайди».
14.25 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
15.15 «Орзулар вокзали». Ю. Башмет.
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.40 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.55 «Лўлилар қўшиқ билан туғилган». Виктор Светлов монологи.
18.35 «Нима! Қаерда! Қачон!».
19.35 «Аншлаг. Аншлаг».
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.50 Футбол. Россия кубоги. «Торпедо» (Москва) — МАСК. Финал. В. И. Ленин номидаги Марказий стадиондан кўрсатилади. Танаффус пайтида — Янгиликлар.
23.30 «Тонг юлдузи» — тунги эфирда.
00.10 «Парадиз-коктейль».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Рост» студияси. «Азамат йигитлар».
7.55 «Қарама-қаршиликлар».
8.35 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
9.05 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари.

*

10.05—14.10

«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

10.05 Дунё воқеалари.
10.15 «ЭКОСАН» — экология ва саломатлик жамғармасининг хабарномаси.
10.55 «Тил ва жаҳон».
11.35 «Тарих ва замонавийлик».
12.20 «Шарқ дурдоналари».
13.10 «Дийдор» (қозоқ тилида).
14.00 «Бу сирли олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.10 XX аср кадрда ва кадр ортида. «Энг охирги рус авл императори».
14.55 «Ҳайвонот оламида».
15.55 «Бола тилидан».
16.30 «Маски-шоу».
17.00 Телефильм.
17.25 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

*

18.15—21.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.25 Эй-Би-Си якшанба оқшоми. «Пойга». Бадиий фильм.
23.10 «А» программаси.

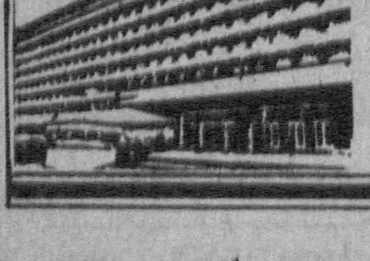

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Буюртма Г—120. 19899 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30
■ Босмага берилди 11.15. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6